

Greek Journal of Religious Education (GjRE)

Vol 8, No 1 (2025)

Greek Journal of Religious Education

The Importance of Religious Education in Our Troubled World Today

Petros Panagiotopoulos

doi: [10.12681/gjre.43511](https://doi.org/10.12681/gjre.43511)

To cite this article:

Panagiotopoulos, P. (2025). The Importance of Religious Education in Our Troubled World Today. *Greek Journal of Religious Education (GjRE)*, 8(1), 9–17. <https://doi.org/10.12681/gjre.43511>

Η Σημασία της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης στον Σημερινό Ταραγμένο Κόσμο Μας

Πέτρος Παναγιωτόπουλος , Αναπληρωτής Καθηγητής Τμ. Θεολογίας Α.Π.Θ.
Υπεύθυνος Έκδοσης/Σύνταξης

Η εποχή στην οποία ζούμε χαρακτηρίζεται από μία πληθώρα αντιφάσεων. Από τη μια πλευρά, η τεχνολογική εξέλιξη, η πληθώρα της πληροφορίας και η παγκόσμια επικοινωνία δίνουν στον άνθρωπο τη δυνατότητα να γνωρίζει, να δημιουργεί, να συνδέεται. Από την άλλη, ο ίδιος άνθρωπος μοιάζει πιο μόνος, πιο φοβισμένος, πιο ευάλωτος σε ψευδείς ειδήσεις, σε ιδεολογικές επιβολές, σε κρίσεις ταυτότητας και νοήματος. Μέσα σ' αυτόν τον ταραγμένο κόσμο, η Θρησκευτική Εκπαίδευση αναδεικνύεται όχι ένα απλό σχολικό μάθημα, ανάμεσα στα υπόλοιπα, αλλά χώρος πνευματικής αναπνοής, καλλιέργειας ήθους και αναζήτησης νοήματος ζωής. Η εμπειρία, το φιλότιμο και το μεράκι των συναδέλφων που μάχονται καθημερινά στην αίθουσα είναι οι αψευδείς μάρτυρες αυτής της διαπίστωσης.

Η εκπαίδευση στο σύνολό της καλείται σήμερα να υπηρετήσει τον άνθρωπο ολοκληρωμένα — όχι ως παραγωγική μονάδα, αλλά ως οντότητα στην οποία αναγνωρίζεται εγγενώς η αξιοπρέπεια, έννοια που αποδίδεται θεολογικά με τον όρο *πρόσωπο*. Ωστόσο, ο άνθρωπος δεν προσδιορίζεται από το σύνολο των βιολογικών του λειτουργιών ή από τις επιδιώξεις της καθημερινότητάς του. Γι' αυτό και η ανθρωποκεντρική παιδεία κινδυνεύει να παραμείνει μονοδιάστατη, αν αποκοπεί από τη μεταφυσική της διάσταση. Εδώ ακριβώς η Θρησκευτική Εκπαίδευση προσφέρει κάτι μοναδικό: ανοίγει τον νου και την καρδιά στην υπερβατική αναφορά, στην αναζήτηση της Αλήθειας που δεν περιορίζεται στη γνώση, αλλά μεταμορφώνει τον άνθρωπο εσωτερικά. Δεν πρόκειται για επιβολή πίστης, αλλά για πρόσκληση σε διάλογο με το *Μυστήριο της ύπαρξης*.

Στην Ορθόδοξη παράδοση, η γνώση δεν διαχωρίζεται από τη ζωή. Η αλήθεια δεν είναι αφηρημένη έννοια, αλλά ένα πρόσωπο — είναι ο ίδιος ο Χριστός, «*ή όδός και ή αλήθεια και ή ζωή*» (Ιω. 14,6). Η Θρησκευτική Εκπαίδευση, λοιπόν, δεν περιορίζεται στη μετάδοση πληροφοριών για θρησκείες ή δόγματα· είναι *παιδεία σχέσης*: σχέση με τον Θεό, με τον εαυτό, με τον άλλον, με τον κόσμο. Μέσα από αυτή τη σχέση, ο μαθητής μαθαίνει να αγαπά, να διαλέγεται, να κατανοεί τη διαφορετικότητα, να χαίρεται την ομορφιά του δημιουργημένου κόσμου.

Στον σημερινό κόσμο των συγκρούσεων και των πολώσεων, η Θρησκευτική Εκπαίδευση μπορεί να λειτουργήσει επίσης και κατεξοχήν ως *γέφυρα συμφιλίωσης*. Δεν είναι τυχαίο ότι όπου υποβαθμίστηκε, αυξήθηκε η ηθική σύγχυση και ο σχετικισμός. Όταν ο άνθρωπος αποξενώνεται από το ιερό, χάνει το μέτρο· όταν ο Θεός απομακρύνεται από την παιδεία, τότε η παιδεία παύει να είναι ανθρώπινη. Και

μια παιδεία που χάνει τα βασικά ανθρωποκεντρικά χαρακτηριστικά της έχει ελάχιστα να προσφέρει στην κοινωνία μέσα στην οποία αναπτύσσεται. Από την άλλη πλευρά, αν η Θρησκευτική Εκπαίδευση εμπνέεται από το πνεύμα της πλήρους και ολόπλευρης ανάπτυξης των μαθητών, μπορεί να διαμορφώσει πολίτες ελεύθερους, ειρηνικούς, υπεύθυνους.

Μια από τις μεγάλες προκλήσεις της εποχής μας είναι η απομάγευση του κόσμου, που συνοδεύει τις διαρκώς εμφανιζόμενες εντυπωσιακές επιστημονικές και τεχνολογικές προόδους. Ο άνθρωπος ωστόσο, κουρασμένος από τον ωφελιμισμό και τη συνεχή τεχνοκρατική πίεση, διψά για αυθεντικότητα. Η ψυχή ζητά σιωπή, προσευχή, εσωτερικότητα· ζητά να θυμηθεί ότι υπάρχει κάτι πέρα από το άμεσο, το χρηστικό, το μετρήσιμο. Η Θρησκευτική Εκπαίδευση, όταν ασκείται με σεβασμό, επιστημονική πληρότητα και πνευματική ευαισθησία, μπορεί να ανοίξει αυτό το παράθυρο προς το άπειρο. Να δείξει ότι η ανθρώπινη ύπαρξη δεν εξαντλείται στους βιολογικούς της ορίζοντες ή στον εντυπωσιασμό του εφήμερου, αλλά προσδιορίζεται ως πρόσωπο κλήσεως και κοινωνίας.

Παράλληλα, ως ιδιαίτερα κρίσιμη για το παρόν πρέπει να θεωρηθεί και η *διαπολιτισμική διάσταση* της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης. Σε μια κοινωνία πλουραλιστική, όπου συνυπάρχουν ποικίλες θρησκευτικές και πολιτισμικές ταυτότητες, είναι αδιανόητο το μάθημα των Θρησκευτικών να καθίσταται όργανο διαχωρισμού, αντίθετα οφείλει να διαμορφώνεται σε εργαστήριο σεβασμού και διαλόγου. Η Ορθόδοξη Θεολογία, με τον ανθρωπολογικό της πλούτο, μπορεί να προσφέρει καθοριστικά σε αυτόν τον διάλογο: διδάσκοντας ότι κάθε άνθρωπος, ανεξαρτήτως πίστης, είναι εικόνα Θεού, άξιος σεβασμού και αγάπης. Η γνώση του «άλλου» μέσα από πνεύμα αλήθειας και αγάπης οδηγεί όχι σε σχετικισμό, αλλά σε βαθύτερη κατανόηση του εαυτού. Το πλήθος των ετερόδοξων και ετερόθρησκων μαθητών που επιλέγουν να μην ακολουθήσουν την οδό της απαλλαγής από το μάθημα των Θρησκευτικών φανερώνει και ότι προσλαμβάνουν αυτή την πραγματικότητα αλλά και ότι οι συνάδελφοι εκπαιδευτικοί εργάζονται συστοιχούμενοι στο αυθεντικό πνεύμα της ευαγγελικής διδασκαλίας της αγάπης.

Η Θρησκευτική Εκπαίδευση είναι επίσης χώρος εμπειρίας και όχι μόνο θεωρητικού λόγου. Εντός της ερμηνεύονται και παρουσιάζονται η λειτουργική ζωή, η προσευχή, τα έργα αγάπης, η ζωή της κοινότητας, όχι σαν τυπικές «δραστηριότητες», αλλά ως πράξεις μύησης στο ήθος της Βασιλείας. Εξάλλου, στην καρδιά της χριστιανικής διδασκαλίας γνωρίζουμε ότι η θεολογία δεν είναι θεωρία περί Θεού, αλλά λόγος του ζώντος Θεού μέσα στην Εκκλησία. Αν αυτό «μεταφραστεί» στην παιδαγωγική πράξη, τότε η Θρησκευτική Εκπαίδευση μεταμορφώνεται από τμήμα του αναλυτικού προγράμματος σε μαρτυρία ζωής.

Στο πλαίσιο της σύγχρονης εκπαίδευσης, όπου δίνεται ξεχωριστή έμφαση σε δεξιότητες, αποδοτικότητα και μετρήσεις των αποτελεσμάτων, είναι απαραίτητο η Θρησκευτική Εκπαίδευση να υπενθυμίζει ότι ο θετικισμός δεν αρκεί για την κατανόηση της πραγματικότητας ούτε για την οικοδόμηση ενός βιώσιμου μέλλοντος. Υπάρχουν διαστάσεις της αλήθειας που διαφεύγουν και από τα τελειότερα συστήματα μέτρησης, όπως υπάρχουν και πτυχές της ανθρώπινης προσωπικότητας που δεν υπάγονται απαραίτητα στην επικράτεια της λογικής. Ασφαλώς και οι

σύγχρονοι εκπαιδευτικοί στόχοι διατηρούν την αξία και σημασία τους, αλλά μόνο να χάσουμε θα έχουμε, αν εγκαταλείψουμε αιώνιες και πανανθρώπινες αλήθειες, όπως η δυναμική της αγάπης, η οποία «οὐδέποτε ἐκπίπτει» (Α΄ Κορ. 13,8). Το να μάθει κανείς να αγαπά, να συγχωρεί, να εμπιστεύεται, να ελπίζει αποτελεί εξίσου ουσιαστική δεξιότητα ζωής. Σε μια κοινωνία που εκπαιδεύει στο «πώς να κάνεις», ή «πώς να έχεις», η Θρησκευτική Εκπαίδευση οικοδομεί το «πώς να είσαι».

Αναντίρρητα, η πρόκληση για τους/τις θεολόγους και τους/τις εκπαιδευτικούς είναι μεγάλη. Η Θρησκευτική Εκπαίδευση οφείλει να μιλά στη γλώσσα του σήμερα, χωρίς βέβαια να προδίδει την αιώνια αλήθεια της. Να είναι επιστημονικά τεκμηριωμένη, παιδαγωγικά σύγχρονη και θεολογικά γνήσια. Να συνδέει την παράδοση με τη ζωή, το σχολείο με την Εκκλησία, την πίστη με τον πολιτισμό. Ο δάσκαλος των Θρησκευτικών δεν είναι απλώς μεταδότης γνώσεων, αλλά μάρτυρας νοήματος. Και αυτό συνιστά μαζί ευθύνη και προνόμιο.

Σήμερα, στους καιρούς των μεγάλων τεχνολογικών εκπλήξεων, του μεσσιανισμού των εφαρμογών της τεχνητής νοημοσύνης, η ανθρωπιστική παιδεία καθίσταται τόσο απαραίτητη όσο αυτοκτονική δείχνει η περιθωριοποίησή της. Η καλλιέργεια των αρετών που θα λειτουργήσουν ως αντισώματα σε έναν τυποποιημένο «κόσμο των μηχανών» και η ανάδειξη των αξιών που θα διατηρήσουν τα βαθύτερα και ευγενέστερα ανθρώπινα χαρακτηριστικά απέναντι στα μετανθρωπιστικά κηρύγματα αποτελούν τους πυλώνες της προσφοράς της ανθρωποκεντρικής παιδείας στις κοινωνίες μας. Στη λειτουργία αυτής της προσφοράς, το υπόβαθρο της υπόμνησης του Σπλαχνικού Θεανθρώπου, που συνοδοιπορεί με τον Πάσχοντα Άνθρωπο και δεν κουράζεται να τον στηρίζει, διατηρεί ακέραια την αξία της. Από κοντά, και το ήθος της διακονίας που φτάνει μέχρι τη θυσία, σαν «το κερύ που χρειάζεται να λιώσει για να δουν τα σκοτάδια φως», κατά τον Ποιητή, λειτουργεί ως το φάρμακο για τις μεγάλες δόσεις απελπισίας που κυριεύουν την κοινωνία μας μπροστά στις αβεβαιότητες του αύριο.

Σε μια εποχή όπου ο κόσμος ταλανίζεται από αλληπάλληλους πολέμους, ατελείωτη προσφυγιά, κοινωνικές ανισότητες και περιβαλλοντική κρίση, η Θρησκευτική Εκπαίδευση μπορεί να φωτίσει τον δρόμο προς μια οικολογία του προσώπου και της σχέσης. Μπορεί να καλλιεργήσει τον σεβασμό προς τη δημιουργία, να εμπνεύσει την ειρήνη, να διαμορφώσει δημιουργικές συνειδήσεις κοινωνικής ευθύνης. Ο/Η μαθητής/τρια που μαθαίνει να βλέπει τον κόσμο ως δώρο του Θεού, θα τον υπηρετήσει με σεβασμό και ευγνωμοσύνη.

Το μέλλον της παιδείας δεν βρίσκεται στις τεχνοκρατικές εξειδικεύσεις και δεξιότητες, αλλά στην ανθρωπιά. Και αυτή από την πλευρά της όμως, χρειάζεται ρίζες πνευματικές, θεμέλια ηθικά, προοπτική εσχατολογική. Η Θρησκευτική Εκπαίδευση είναι ο θεματοφύλακας αυτών των αξιών. Δεν προσπαθεί να αποδείξει την πίστη, αλλά να δείξει ότι χωρίς πίστη, με την ευρύτερη έννοια της εμπιστοσύνης, της ελπίδας, της αναφοράς, ο άνθρωπος χάνει το κέντρο του. Όπως έλεγε ο Ντοστογιέφσκι, «χωρίς Θεό, όλα επιτρέπονται». Με τον Θεό όμως, όλα φωτίζονται.

Γι' αυτό, η αποστολή του σύγχρονου δάσκαλου θεολόγου είναι σήμερα πιο επείγουσα και προφητική από ποτέ. Σε έναν κόσμο που κατακλύζεται από πληροφορίες αλλά στενάζει από έλλειψη νοήματος, ο θεολόγος-εκπαιδευτικός

καλείται να θυμίσει ότι η αλήθεια δεν είναι δεδομένο, αλλά οδός, ότι η ελευθερία δεν είναι αυτονόητη, αλλά δώρο που καρποφορεί στην έμπονη αγάπη, ότι η παιδεία δεν είναι μηχανισμός, αλλά σταυροαναστάσιμο λειτούργημα.

Η Θρησκευτική Εκπαίδευση, όταν εμπνέεται από αυτή την οπτική, γίνεται φωτεινή μαρτυρία ελπίδας μέσα στο σκοτισμένο και ταραγμένο πέλαγος της αστάθειας. Μας υπενθυμίζει ότι, μέσα στον ταραγμένο κόσμο μας, υπάρχει πάντοτε φως, το φως που φωτίζει «πάντα άνθρωπον έρχόμενον εις τον κόσμον» (Ευχή Α΄ Ωρας). Και αυτό το φως είναι η αλήθεια που ελευθερώνει.

Το παρόν τεύχος, όπως και όλα τα προηγούμενα του ΕΛΘΕ, υπηρετεί νομίζουμε αυτήν ακριβώς την προοπτική, όπως άλλωστε είναι και το πνεύμα που διαπνέει σύνολο το εγχείρημα του «ΚΑΙΡΟΥ». Στο τεύχος αυτό θα βρείτε την έρευνα του Μανώλη Παπαϊωάννου, στην οποία αναδεικνύεται ότι η αποτελεσματική Μεντορική Καθοδήγηση στην Πρακτική Άσκηση συνδυάζει κατευθυντικές και στοχαστικές προσεγγίσεις και ενισχύει την αυτονομία, την ανατροφοδότηση και την επαγγελματική ανάπτυξη των υποψήφιων εκπαιδευτικών. Παρουσιάζονται επίσης από τον Γιώργο Γκρίλη τα πολύ ενδιαφέροντα αποτελέσματα έρευνας, στην οποία απόφοιτοι του Τμήματος Θεολογίας του ΕΚΠΑ αξιολόγησαν τις σπουδές τους.

Στη δική τους μελέτη, η Μαρία Κουλουρίδη και ο Αναστάσιος Σιάτρας αναλύουν 312 δραστηριότητες νηπιαγωγών για το Πάσχα, δείχνοντας έμφαση στην επικοινωνία και τις τέχνες, περιορισμό στις θετικές επιστήμες και αυξημένη χρήση ψηφιακών εργαλείων, προσφέροντας χρήσιμα παιδαγωγικά δεδομένα. Από τη δική του πλευρά, ο Διονύσης Ασημιάδης αναλύει σε αγγλόφωνο άρθρο, και με βάση τη θεωρία του Φουκώ, τον τρόπο με τον οποίο η Θρησκευτική Εκπαίδευση διαμορφώνει «κανονικοποιημένα» θρησκευτικά υποκείμενα μέσω πειθαρχίας και επιτήρησης, προτείνοντας δημοκρατικότερες, συμμετοχικές παιδαγωγικές μορφές αντίστασης και αναστοχασμού. Σε ένα επίσης αγγλόφωνο άρθρο τους, οι Αριάδνη Κουζέλη, Νίκος Τσιρέβελος και Πολύκαρπος Καραμουζής εξετάζουν απόψεις καθηγητών θεολόγων και μαθητών σχετικά με τη διαδικτυακή διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών μέσα στην πανδημία, δείχνοντας ότι η παιδαγωγική χρήση ψηφιακών εργαλείων ενίσχυσε το μαθητικό ενδιαφέρον, χωρίς κάποια ιδιαίτερη απώλεια της ποιότητας μάθησης.

Η Ειμέλεια Χατζηβασίλογλου από την πλευρά της διερευνά τις μεγάλες δυνατότητες συμβολής του μαθήματος των Θρησκευτικών στην ένταξη μαθητών/τριών μεταναστευτικής προέλευσης δεύτερης γενιάς στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Στηριζόμενη σε ένα σύνολο συνεντεύξεων με θεολόγους εκπαιδευτικούς διαπιστώνει τον ρόλο του μαθήματος των Θρησκευτικών στην απαιτούμενη ανάπτυξη σεβασμού, αλληλεγγύης και ανεκτικότητας. Παράλληλα καταδεικνύει και την ανάγκη επιμόρφωσης εκπαιδευτικών καθώς και της ενίσχυσης διαθεματικών συνεργασιών, για να υπερβαθούν οι προκλήσεις των στερεοτύπων και της έλλειψη κατάλληλου υλικού.

Το τεύχος ολοκληρώνεται με τρία κείμενα ομιλιών από την ημερίδα που οργάνωσε ο «ΚΑΙΡΟΣ» για την εορτή των Τριών Ιεραρχών το 2025. Το δεύτερο μέρος της εκδήλωσης ήταν αφιερωμένο στα 15 χρόνια παρουσίας του Θεολογικού μας Συνδέσμου στον δημόσιο λόγο. Στη δική του συμβολή, ο Μιλτιάδης Κωνσταντίνου

αναδεικνύει τη ριζοσπαστική ανθρωπολογία του αποστόλου Παύλου, συσχετίζοντάς τη με την κρίση πίστης, παιδείας και θεολογικού λόγου στη σύγχρονη «μεταχριστιανική» κοινωνία, και τονίζοντας την ανάγκη προφητικής, ζωντανής θεολογίας, ενώ παράλληλα αναλύει τη σχέση Εκκλησίας-Κράτους, τον ρόλο της Θεολογίας και τη σημασία ενός ανοικτού, παιδαγωγικά ουσιαστικού μαθήματος Θρησκευτικών για μια πολυπολιτισμική, δημοκρατική κοινωνία πίστης και διαλόγου. Στη συνέχεια οι Κατερίνα Πενιρτζή-Ζαχαράκη και Γρηγόρης Μαυροκωστίδης καταθέτουν τις δικές τους παρεμβάσεις για τον ρόλο που έπαιξε ο «ΚΑΙΡΟΣ» στην αναβάθμιση της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης, τη σύνδεση μεταξύ θεολογίας και κοινωνίας, την επιμόρφωση των θεολόγων και την προώθηση ενός ανοικτού και διαλογικού μαθήματος Θρησκευτικών.

The Importance of Religious Education in Our Troubled World Today

Petros Panagiotopoulos Associate Professor AUTH / Editor-in-Chief

The era we live in is characterized by a multitude of contradictions. On the one hand, technological advancement, the abundance of information, and global communication provide humans the ability to know, create, and connect. On the other hand, the same person seems lonelier, more afraid, and more vulnerable to fake news, ideological impositions, identity crises, and crises of meaning. In this turbulent world, Religious Education emerges not just as another school subject but as a space for *spiritual breathing*, *moral cultivation*, and the search for the *meaning of life*. The experience, dedication, and passion of colleagues who fight daily in the classroom are irrefutable witnesses to this observation.

Education is now called upon to serve the whole person — not as a productive unit, but as an entity in whom dignity is inherently recognized, a concept that is rendered theologically with the term “*person*”. However, a person is not defined by the sum of their biological functions or by the pursuits of their daily life. That’s why anthropocentric education risks remaining one-dimensional if it is cut off from its metaphysical dimension. This is precisely where Religious Education offers something unique: it opens the mind and heart to transcendent reference, to the search for truth that is not limited to knowledge but transforms the person internally. It’s not about imposing faith but about inviting dialogue with the *mystery of existence*.

In the Orthodox tradition, knowledge is not separate from life. Truth is not an abstract concept but a person — it is Christ himself, “the way and the truth and the life” (John 14:6). Religious Education, therefore, is not limited to the transmission of information about religions or doctrines; it is *education in relationship*: a relationship with God, with oneself, with others, and with the world. Through this relationship,

the student learns to love, to engage in dialogue, to understand diversity, and to appreciate the beauty of the created world.

In today's world of conflicts and polarization, Religious Education can also function, and indeed primarily, as a *bridge for reconciliation*. It is no coincidence that wherever it was downgraded, moral confusion and relativism increased. When man is alienated from the sacred, he loses his measure; when God is removed from education, then education ceases to be human. And an education that loses its fundamental human-centered characteristics has little to offer the society in which it develops. On the other hand, if Religious Education is inspired by the spirit of the full and well-rounded development of students, it can shape free, peaceful, and responsible citizens.

One of the great challenges of our time is the disenchantment of the world, which accompanies the constantly emerging impressive scientific and technological advancements. However, tired of utilitarianism and constant technocratic pressure, man thirsts for authenticity. The soul seeks silence, prayer, and inwardness; it seeks to remember that there is something beyond the immediate, the practical, and the measurable. Religious Education, when practiced with respect, scientific rigor, and spiritual sensitivity, can open this window to infinity. To show that human existence is not limited to its biological horizons or the fascination with the ephemeral but is defined as a person of calling and community.

At the same time, the *intercultural dimension* of Religious Education should be considered particularly crucial for the present. In a pluralistic society where diverse religious and cultural identities coexist, it is unthinkable for Religious Education to become an instrument of division; instead, it should be shaped into a workshop of respect and dialogue. Orthodox theology, with its anthropological richness, can contribute decisively to this dialogue, teaching that every person, regardless of their faith, is an image of God, worthy of respect and love. Knowing the "other" through a spirit of truth and love leads not to relativism but to a deeper understanding of oneself. The number of students from different religious backgrounds who choose not to opt out of Religious Education shows that they understand this reality and that their fellow teachers are working together in the authentic spirit of the evangelical teaching of love.

Religious Education is also a space for experience, not just theoretical discourse. Within it, the liturgical life, prayer, works of love, and community life are interpreted and presented, not as typical "activities," but as acts of initiation into the ethos of the Kingdom. Furthermore, at the heart of Christian teaching, we know that theology is not a theory about God but the word of the living God within the Church. If this is "translated" into pedagogical practice, then Religious Education is transformed from a part of the curriculum into a testimony of life.

In the context of modern education, where special emphasis is placed on skills, efficiency, and outcome measurements, it is necessary for Religious Education to remind us that positivism is not sufficient for understanding reality or for building a sustainable future. There are dimensions of truth that escape even the most perfect measurement systems, just as there are aspects of human personality that do not necessarily fall under the domain of logic. Certainly, modern educational goals retain their value and importance, but we will only lose if we abandon eternal and universal

truths, such as the dynamic of love, which “never ends” (1 Corinthians 13:8). Learning to love, forgive, trust, and hope is just as essential a life skill. In a society that educates us on “how to do” or “how to possess,” Religious Education builds on “how to be.”

Undoubtedly, the challenge for theologians and educators is significant. Religious Education must speak the language of today, without, of course, betraying its eternal truth. It should be scientifically documented, pedagogically modern, and theologically authentic. To connect tradition with life, school with the Church, and faith with culture. The Religious Education teacher is not just a transmitter of knowledge but a witness to meaning. And this constitutes both responsibility and privilege.

Today, in an age of great technological surprises and the messianism of artificial intelligence applications, a humanistic education is becoming as essential as its marginalization appears suicidal. Cultivating virtues that will act as antibodies against a standardized “world of machines” and highlighting the values that will preserve the deepest and noblest human characteristics against transhumanist doctrines are the cornerstones of the contribution of human-centered education to our societies. In the context of this offering, the background of the reminder of the compassionate godman, who walks alongside suffering humanity and never tires of supporting it, retains its full value. Up close, the ethos of service that extends to sacrifice, like “the candle that needs to melt for the darkness to see light,” according to the poet, acts as the antidote to the large doses of despair that grip our society in the face of tomorrow’s uncertainties.

In an era where the world is plagued by successive wars, endless displacement, social inequalities, and environmental crises, Religious Education can illuminate the path toward an *ecology of the person and relationship*. It can cultivate respect for creation, inspire peace, and shape creative minds with social responsibility. The student who learns to see the world as a gift from God will serve it with respect and gratitude.

The future of education lies not in technocratic specializations and skills, but in humanity. And it, for its part, also needs spiritual roots, moral foundations, and an eschatological perspective. Religious Education is the guardian of these values. It is not trying to prove faith but to show that without faith, in the broadest sense of trust, hope, and reference, man loses his center. As Dostoevsky said, “without God, everything is permitted.” But with God, everything is illuminated.

Therefore, the mission of the modern Religious Education teacher is more urgent and prophetic today than ever. In a world overwhelmed with information but gasping for meaning, the Religious Education teacher is called to remind us that truth is not a given but a path; that freedom is not self-evident but a gift that bears fruit in loving service; that education is not a mechanism but a resurrection liturgy.

Religious Education, when inspired by this perspective, becomes a shining witness of hope within the darkened and troubled sea of instability. It reminds us that, within our troubled world, there is always light, the light that illuminates “every human coming into the world” (First Hour Prayer). And this light is the truth that sets free.

This issue, like all previous ones of GJRE, serves exactly this perspective, following the spirit that permeates the entire “KAIROS” project. In this issue, you will read Manolis Papaioannou’s research, which highlights that effective mentoring in teaching

practice combines directive and reflective approaches and enhances the autonomy, feedback, and professional development of prospective teachers. George Grilis also presents the intriguing results of research in which graduates of the Department of Theology of the National and Kapodistrian University of Athens evaluated their studies.

In their study, Maria Koulouridi and Anastasios Siatras analyze 312 kindergarten teachers' activities for Easter, highlighting a focus on communication and the arts, a limitation in the natural sciences, and increased use of digital tools, offering useful pedagogical data. For his part, Dionysios Asimiadis, based on Foucault's theory, analyzes in an English-language article the way Religious Education shapes "normalized" religious subjects through discipline and surveillance, proposing more democratic, participatory pedagogical forms of resistance and reflection. In another English-language article, Ariadni Kouzeli, Nikos Tsirevelos, and Polykarpos Karamouzis examine the views of Religious Education teachers and students regarding the online teaching of Religious Education during the pandemic, showing that the pedagogical use of digital tools enhanced student interest without any significant loss of learning quality.

Emmelia Hatzivasiloglou explores the great potential of the Religious Studies course in the integration of second-generation immigrant students in Secondary Education. Based on a set of interviews with theologian teachers, she establishes the role of the Religious Studies course in the required development of respect, solidarity and tolerance. She also demonstrates the need for teacher training and strengthening interdisciplinary collaborations, to overcome the challenges of stereotypes and the lack of appropriate material.

The issue concludes with three speech texts from the one-day conference organized by "KAIROS" for the Feast of the Three Hierarchs in 2025. The second part of the event was dedicated to the 15 years of our Theological Association's presence in public discourse. In his contribution, Miltiadis Konstantinou highlights the radical anthropology of the Apostle Paul, relating it to the crisis of faith, education, and theological discourse in modern "post-Christian" society, and emphasizing the need for a prophetic, living theology, while also analyzing the Church-State relationship, the role of Theology, and the importance of an open, pedagogically substantive Religious Education for a multicultural, democratic society of faith and dialogue. Katerina Penirtzi-Zaharaki and Grigoris Mavrokostidis then submit their own interventions on the role played by "KAIROS" in the upgrading of Religious Education, the connection between theology and society, the training of theologians and the promotion of an open and dialogical Religious Education course.